

2. Volodymyr Vitomskiy, Iryna Hruzevych, Svitlana Salnykova, Alla Sulyma, Volodymyr Kormiltsev, Yuriy Kyrychenko, Larysa Sarafinjuk. The physical development of children who have a functionally single heart ventricle as a basis for working physical rehabilitation technology after a hemodynamic correction. *Journal of Physical Education and Sport* ® (JPES). 2018. Volume 89. Issue No 18(2). pp. 614 – 617. online ISSN: 2247 - 806X; p-ISSN: 2247 – 8051; ISSN - L = 2247 - 8051 © JPES
3. Гуренко О. А. Основні підходи до формування культури здоров'я у студентів ЗВО. *Молодий вчений*. 2019. № 3 (67). С. 248-251.
4. Парфенов А. С., Маркин Э. В. Исследование двигательной активности студентов в довузовский период и ее связь с исходным состоянием здоровья и уровнем физического развития первокурсников. *Ученые записки ОГУ. Серия: Гуманитарные и социальные науки*. 2013. №1. С. 431-434.
5. Коваленко, І. І., Боровенський, М. О. Використання бігу з метою покращення фізичної форми людини. Фізичне виховання та спорт в закладах вищої освіти: матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції. (м. Харків, 22 травня 2020 року). Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. С. 102.

ПЕДАГОГІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ РОЗВИТКУ СИЛИ УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ

Чуйко Ю. А., Герасимшин В. П.

Вінницький державний педагогічний університет ім. М. Коцюбинського

Анотація. Запропонована нами технологія розвитку сили учнів основної школи сприятиме зміцненню всього опорно-рухового апарату й гармонійному розвитку основних груп м'язів з акцентом на зміцнення м'язів спини. Складена вона за принципом поступового збільшення навантажень та варіації інтенсивності, оскільки реакцію м'язів на тренування, а отже і їх розвиток, можливо забезпечити тільки регулярною зміною тренувальної програми.

Вступ. В останні роки спостерігається значне зниження рівня здоров'я населення України, особливо дитячого, яке пов'язане з дефіцитом рухової активності [3].

Науковий пошук свідчить, що проблемі фізичної підготовки та вікового розвитку фізичних якостей школярів присвячені роботи [1, 4].

Питання розвитку силових здібностей завжди були і залишаються одними з головних у процесі фізичного виховання школярів. Однак дані літератури засвідчують, що майже в

половини школярів рівень розвитку сили є незадовільним. Недостатня кількість м'язових волокон призводить до порушення корсетної функції, розвитку захворювань дихальної системи, ожиріння. Труднощі у навчанні, перевантаження інформацією виникає частіше у учнів з недостатньою силовою підготовкою.

Актуальним є питання дослідження застосування атлетичної гімнастики з метою розвитку сили школярів.

Мета дослідження – вдосконалення силових якостей юнаків середніх класів засобами атлетичної гімнастики.

У відповідності з метою наше дослідження спрямовувалось на вирішення таких завдань:

1. Провести аналіз літератури з питань, що стосуються методик вдосконалення силових якостей та особливостей розвитку сили у учнів середніх класів;
2. Визначити показники розвитку силових якостей юнаків 9 класів;
3. Розробити програму вдосконалення силових якостей різних груп м'язів юнаків основної школи та перевірити її ефективність;

Методи дослідження – теоретичний аналіз та узагальнення спеціальної наукової і методичної літератури з проблеми дослідження; педагогічне спостереження, педагогічний експеримент, тестування фізичної підготовленості; методи математичної статистики.

Результати дослідження та їх обговорення. Застосування нашої програми відбувалося з врахуванням наступних методичних особливостей: підбір ваги гантелей повинен відповідати 10-12 повторенням; далі потрібно відпочити до відновлення дихання, і після цього знову виконати дану вправу; відпочинок між вправами можна змінювати, тим самим збільшуючи інтенсивність. При виконанні вправи 15 повторень у всіх підходах вага гантелей збільшується на 2-4 кг – для крупних м'язів та на 1-2 кг - для дрібних груп м'язів і після цього повертаємося до початкової кількості повторень в серії. Для того, щоб перейти до виконання колового тренування, слід виконати розминку: доцільно використовувати комплекси ранкової гігієнічної гімнастики, але без обтяжень.

Ми використовували в комплексі 10-12 нескладних вправ, при цьому кількість серій підбиралась в залежності від фізичної підготовленості учнів. Початківцям рекомендується виконувати по 1 підходу 1-2 тижня, а далі в залежності від самопочуття збільшувати до 2-3. Для малорозвинених груп м'язів виконувати по 4-6 серій. Вправи виконувати плавно, контролюючи дихання з повною амплітудою. Після виконання комплексу вправ потрібно

виконувати заспокійливі і розслаблюючі вправи (повільний біг, ходьба, підйом рук в сторони, потягування) [1, 2, 4].

При розробці комплексів фізичних вправ ми брали до уваги рекомендації багатьох спеціалістів [1, 3, 5], на думку яких величина зовнішнього опору повинна бути в межах 20-70% індивідуального максимуму в конкретній вправі. При великій величині обтяження тренувальний ефект проявляється в переважаючій розвитку максимальної сили, а при меншій в переважаючій розвитку загальної витривалості.

Розглянемо зміни результатів у контрольних тестах протягом експерименту (табл.1).

Таблиця 1

Динаміка фізичної підготовленості ЕГ (n=15) протягом експерименту

№ п/п	Тести	До експерименту		Після експерименту		Вірогідність різниці
		$\bar{x}$	S	$\bar{x}$	S	
1.	Динамометрія, кг	23,95	1,26	25,32	1,12	p < 0,05 t=3,04
2.	Кидок набивного м'яча 1 кг; м	4,12	0,85	5,11	0,73	p < 0,05 t=3,31
3.	Підтягування у висі на поперечині, к-ть разів	7,07	1,22	8,33	1,50	p < 0,05 t=2,43
4.	Згинання-розгинання рук в упорі лежачи, к-ть разів	25,33	2,02	27,65	1,86	p < 0,05 t=3,16
5.	Вис на зігнутих руках, с	33,27	1,83	36,85	2,15	p < 0,05 t=4,74
6.	Піднімання тулуба в сід з положення лежачи за 1 хв., разів	40,87	1,73	43,33	2,18	p < 0,05 t=3,30
7.	Стрибок в довжину з місця, см	207,13	2,23	209,13	2,26	p < 0,05 t=2,35

Динаміка показників сили у юнаків ЕГ проявляється наступним чином: у тесті «Підтягування у висі на поперечині» результат покращився на 1,26 рази; у тесті «Динамометрія» результат кращий на 1,37 рази ніж до початку проведення експерименту. Отримані результати у тесті «Кидок набивного м'яча 1 кг» - результат кращий на 0,99 м, ніж до початку проведення експерименту, а у тесті «Згинання-розгинання рук в упорі лежачи» результат став більшим на 2,32 рази. У тесті «Вис на зігнутих руках» результат збільшився на 3,58 с. У тесті «Піднімання тулуба в сід з положення лежачи за 1 хв» після експерименту результат збільшився на 2,46 рази. Середньостатистичне значення у тесті «Стрибок в довжину з місця» у ЕГ після експерименту збільшилось на 2,00 см.

Висновки. Визначення рівня фізичної підготовленості має важливе значення при рекомендації рухового режиму, виборі чи складанні програм оздоровчих тренувань, а також для оцінки ефективності дії певних фізичних навантажень на організм. Нами використана батарея тестів, що дозволяє адекватно оцінити як фізичну підготовленість загалом, так і власне прояв силових здібностей юнаків середніх класів. Запропонована нами програма, складена за принципом поступового збільшення навантажень та варіації інтенсивності, сприятиме зміцненню всього опорно-рухового апарату й гармонійному розвитку основних груп м'язів.

Список використаної літератури

1. Ажиппо, О. Ю., Мамешина, М. А., Масляк, І. П. Оцінка фізичного здоров'я школярів середніх класів», XVI Міжнародна науково-практична конференція. Фізична культура, спорт та здоров'я: стан і перспективи в умовах сучасного українського державотворення в контексті 25-річчя Незалежності України, ХДАФК, Харків, 2016. – С. 3–6.
2. Андрійчук О. Я., Грейда Н. Б., Якобсон О. О. Новітня технологія збереження здоров'я та формування здорового способу життя «Alfa gravity». Матеріали Міжнародного симпозіуму «Освіта і здоров'я підрастаючого покоління»: Зб. наук. праць. Київ, 2016. Вип. 1. С. 266-269.
3. Завидівська Н. Особливості формування рухових умінь і навичок школярів підліткового віку засобами фізичної культури. Молодіжний науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Фізичне виховання і спорт : журнал. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2016. Вип. 23. С. 27–32.
4. Зеніна І. В., Добровольський В. Е., Шишацька В. І. Фізичне виховання: Спортивна гімнастика: Техніка виконання фізичних вправ на гімнастичних снарядах [Електронний ресурс] : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. С – 64 с.
5. Мартинов, Ю. О. Особливості розвитку координаційних здібностей у дітей молодшого шкільного віку засобами атлетичної гімнастики. Актуальные научные исследования в современном мире : сборник научных трудов [по материалам XXXII Международной научной конференции, 26-27 декабря 2017 г., Переяслав-Хмельницкий]. Переяслав-Хмельницкий, 2017. Вип. 12(32), ч. 5. С. 33–38